

Όνομα πρακτικής: **Κατηγορία πρακτικής:** **Επαφή:**

**PIAF
(Ενσωματωμένη
Πλατφόρμα
Καταπολέμησης
της Απάτης)**

- Συστήματα και εργαλεία

- Υπουργείο Οικονομικών
- Saverio Romano - Διαχειριστής έργου
- +39 320 922 3482
- saverio.romano@mef.gov.it

Χώρα:

Ιταλία

Κίνδυνοι απάτης που αντιμετωπίζονται

- Σύγκρουση συμφερόντων
- Παράβλεψη ή χειραγώγηση των διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων
- Διπλή χρηματοδότηση
- Αθέμιτη σύμπραξη
- Χειραγώγηση του κόστους έργου

Πλαίσιο και στόχοι

Το εργαλείο τεχνολογίας πληροφοριών SIAF (Σύστημα Πληροφοριών για την Καταπολέμηση της Απάτης) που διαχειρίζεται η Ιταλική Οικονομική Αστυνομία/Guardia di Finanza δημιουργήθηκε το 2010 στο πλαίσιο του PON GAT, του Εθνικού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διακυβέρνηση και Τεχνική Βοήθεια 2007-2013».¹ Επικεντρώθηκε σε 4 νότιες περιοχές (την Απουλία, την Καμπανία, την Καλαβρία και τη Σικελία) μέσω της επεξεργασίας δεδομένων που εξήχθησαν από διαφορετικά αρχεία προκειμένου να βελτιωθεί η ανάλυση και η αναφορά της απάτης κατά των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ. Ορισμένες πτυχές του SIAF συγχρηματοδοτήθηκαν επίσης από την ΕΕ/OLAF στα πλαίσια του προγράμματος Hercule III.² Χρησιμοποιώντας ως βάση την εμπειρία του SIAF, το ιταλικό Υπουργείο Οικονομικών (ΥΟ) και η COLAF (Ιταλική Επιτροπή Καταπολέμησης της Απάτης, υπεύθυνη για την καταπολέμηση των παρατυπιών/της απάτης στον προϋπολογισμό της ΕΕ, η οποία ενεργούσε ως Υπηρεσία Συντονισμού κατά της Απάτης - ΥΣΚΑ) ξεκίνησαν το έργο της PIAF «Piattaforma Integrata Anti Frode» (Ενσωματωμένη Πλατφόρμα κατά της Απάτης) το 2019. Όπως και το SIAF, η PIAF υποστηρίζεται από το Hercule III.³

Περιγραφή της πρακτικής

Η PIAF προορίζεται να αποτελέσει μια καινοτόμο πλατφόρμα Επιχειρηματικής Ευφυΐας για την πρόληψη της απάτης στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Στόχοι της PIAF είναι:

1. Να δημιουργηθεί ένα εργαλείο πληροφορικής για την αναβάθμιση της πληροφόρησης που χρησιμοποιείται στην πρόληψη του κινδύνου απάτης και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων των περιφερειακών και εθνικών διοικήσεων που διαχειρίζονται κονδύλια ΕΕ.
2. Για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, μεταξύ άλλων κρατών μελών της ΕΕ με τις ΥΣΚΑ. Το εργαλείο στοχεύει στην αύξηση της εμπειρογνωμοσύνης όλων των παραγόντων (εθνικών και

¹ <http://www.politicheeuropee.gov.it/media/3203/progetto-di-cooperazione-antifrode-parte-1.pdf>

² https://www.adrioninterreg.eu/wp-content/uploads/2019/11/The-Italian-A.F.Co_.S.-and-the-National-Anti-Fraud-Strategy-Vincenzo-Branchi.pdf

³ <http://www.politicheeuropee.gov.it/it/comunicazione/notizie/al-via-la-piattaforma-nazionale-antifrode>

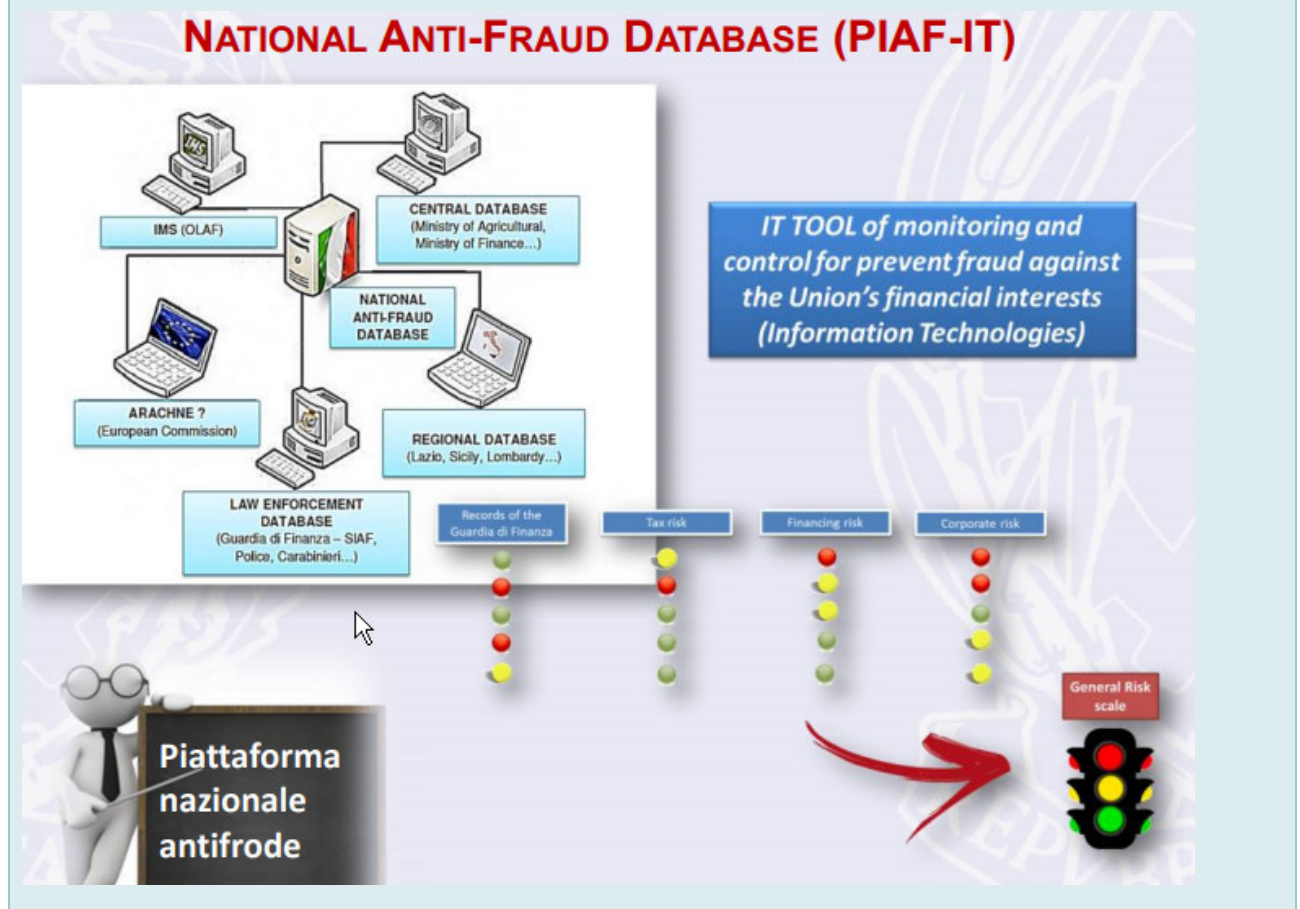
ευρωπαϊκών) πάνω στη διαχείριση των κονδυλίων της ΕΕ και στην καταπολέμηση της διακρατικής απάτης.

Ο προϋπολογισμός της ΡΙΑΦ ανέρχεται στα 627.090 ευρώ (80% χρηματοδοτείται από πόρους της ΕΕ) και θα καλύψει τα έξοδα υλοποίησης της πλατφόρμας πληροφορικής, την απόκτηση των απαραίτητων αδειών, τη διοργάνωση ειδικών εκπαιδευτικών συνεδριών κατάρτισης και τις ανταλλαγές με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ. Η ΡΙΑΦ περιλαμβάνει τις ακόλουθες φάσεις: 1) Ανάλυση, 2) Σχεδιασμός και ανάπτυξη λογισμικού, 3) Δοκιμή και υλοποίηση, 4) Εκπαίδευση.

Η ομάδα του έργου περιλαμβάνει: 3 μέλη προσωπικού από το Υπουργείο Οικονομικών (Διαχειριστής Έργου, Διαχειριστής Επικοινωνίας Έργου και Διαχειριστής Οικονομικών Έργου), 8 άτομα από την ιταλική ΥΣΚΑ, 8 εκπαιδευτές από ξένες ΥΣΚΑ (Βουλγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Ισπανία και Σλοβενία) και εμπειρογνώμονες από τη SOGEI (μία εσωτερική εταιρεία πληροφορικής του Υπουργείου Οικονομικών) για την ανάπτυξη της πλατφόρμας πληροφορικής.

Στην πράξη η ΡΙΑΦ συνδυάζει δεδομένα από διάφορες πηγές (ΥΟ, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Ελεγκτικό Συνέδριο, Μητρώο Επιχειρήσεων κ.λπ.) και επιτρέπει τη «διασταύρωση πληροφοριών» με σκοπό την «ανάλυση κινδύνου» και παρέχει προφίλ πληροφοριών σχετικά με τη φήμη των δικαιούχων επισημαίνοντας ανωμαλίες και πιθανούς «κινδύνους παρατυπιών». Αυτό βοηθά να σταματήσει πιθανή παράνομη συμπεριφορά στα αρχικά στάδια της αξιολόγησης των έργων και της πληρωμής των δικαιούχων.

Η ΡΙΑΦ βοηθά στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ εθνικών (πρώτη φάση) και ευρωπαϊκών φορέων μέσω κοινών διαδικασιών εργασίας με εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη της ΕΕ, την OLAF και τις αρμόδιες για τα κονδύλια της ΕΕ υπηρεσίες της ΕΕ (ΓΔ REGIO/EMPL).

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά

Η PIAF είναι συμπληρωματική στο ARACHNE και λειτουργεί ομαδοποιώντας δεδομένα από πιστοποιημένες εθνικές αρχές όπως:

- το Υπουργείο Οικονομικών,
- το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το οποίο παρέχει πληροφορίες πάνω σε δικαστικές υποθέσεις,
- το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο παρέχει πληροφορίες για υποθέσεις που έχουν οικονομικό αντίκτυπο ή επιφέρουν ζημία στο ιταλικό κράτος. Παρά το γεγονός ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ στην πλειοψηφία τους δεν αναθέτουν αυτές τις ειδικές εξουσίες στο εθνικό τους Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ιταλικό Ελεγκτικό Συνέδριο έχει δικαστική εξουσία και οικονομικά-λογιστικά καθήκοντα,
- το Επιχειρηματικό Μητρώο, το οποίο διαχειρίζεται η Infocamere, παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη δομή και την ιστορία των εταιρειών και των μετόχων τους,
- καθώς και το σύστημα διαχείρισης παρατυπιών IMS που διαχειρίζεται η ΕΕ και ο κατάλογος των άμεσων δικαιούχων του προϋπολογισμού της ΕΕ, για τον προσδιορισμό της διπλής χρηματοδότησης σε προγράμματα άμεσης διαχείρισης όπως το πρόγραμμα Ορίζοντας 2020.

Επιπλέον, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης μπορεί να βασιστεί στη συνεργασία με μια ειδική μονάδα της Ιταλικής Οικονομικής Αστυνομίας (Guardia di Finanza), με εξειδίκευση στον εντοπισμό απάτης και παράνομων δραστηριοτήτων.

Αποτελέσματα

Το σύστημα τεχνολογίας πληροφοριών PIAF βρίσκεται ακόμη υπό ανάπτυξη και επομένως οι δραστηριότητες του (και τα αποτελέσματά του) βρίσκονται ακόμα σε εξέλιξη. Στην τελική της φάση, η PIAF θα επιτρέπει:

- τη διευκόλυνση της συνεργασίας σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο (μεταξύ ΥΣΚΑ, ΕΕ/OLAF/EPPO) μέσω ενός αποτελεσματικού εργαλείου τεχνολογίας πληροφοριών και βασικών ειδικών γνώσεων,
- την τεχνική και επιχειρησιακή υποστήριξη στις ιταλικές οικονομικές και σε όλες τις Διαχειριστικές Αρχές/Αρχές Ελέγχου στον τομέα των πόρων της ΕΕ για την καταπολέμηση των διασυνοριακών εθνικών και παράνομων δραστηριοτήτων.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας

Η χρήση βάσεων δεδομένων τεχνολογίας πληροφοριών σε εθνικό επίπεδο έχει ήδη παράγει αποτελέσματα για την καλύτερη πρόληψη, ανίχνευση και την επιβολή κυρώσεων. Αυτή η συνθήκη θα βελτιωθεί ακόμη περισσότερο από την PIAF, επιτυγχάνοντας όλους τους στόχους του Hercule III:

- 1) συγκεντρώνοντας και καθιστώντας πιο ορατές όλες τις πληροφορίες που αφορούν τους δικαιούχους χρηματοδότησης της ΕΕ,
- 2) ενισχύοντας την καταπολέμηση της απάτης και άλλων παράνομων δραστηριοτήτων κατά του προϋπολογισμού της ΕΕ μέσω εθνικών και διεθνικών ερευνών,
- 3) αυξάνοντας την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ με τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών, εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών.

Αντιμετώπιση προκλήσεων και διδάγματα

Η συμφωνία επιχορήγησης υπογράφηκε στις 7 Νοεμβρίου 2019 και η διάρκεια του έργου ορίστηκε σε 18 μήνες, με δυνατότητα παράτασης για άλλους 6 μήνες μετά την κρίση της COVID-19. Είναι σημαντικό να γίνει αντιληπτό το επίπεδο της πολυπλοκότητας του έργου τεχνολογίας πληροφοριών PIAF, το οποίο οφείλεται στον αριθμό των ενδιαφερομένων φορέων, στον τεράστιο όγκο και την ετερογένεια των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν από τις δικαστικές υποθέσεις του ιταλικού Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Ιταλικού

Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και στις σχεδόν 6.000.000 εταιρείες που έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Επιχειρήσεων.

Ένα ζήτημα ωστόσο που εντοπίστηκε νωρίς ήταν η διπλή χρηματοδότηση μεταξύ της επιμερισμένης και άμεσης διαχείρισης. Η παρακολούθηση της διπλής χρηματοδότησης είναι πολύπλοκο να εντοπιστεί καθώς οι πληρωμές που συνδέονται με την άμεση διαχείριση πραγματοποιούνται απευθείας από την ΕΕ στους τραπεζικούς λογαριασμούς των δικαιούχων, όπως και στους ερευνητικούς φορείς, χωρίς να μεταφερθούν στον ιταλικό εθνικό προϋπολογισμό.

Δυνατότητα μεταφοράς

Η ΡΙΑF είναι ένα εργαλείο που θα μπορούσε να αναπαραχθεί και σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ για την πρόληψη των παρατυπιών και της απάτης στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Το ΡΙΑF, ωστόσο, υποστηρίζεται επί του παρόντος από την ΕΕ/OLAF μέσω του Hercule III, αλλά προορίζεται να παραμείνει λειτουργικό μέσω του ιταλικού προϋπολογισμού μετά στο τέλος του έργου, ώστε να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.